279. številka. V Ljubljani, v ponedeljek 2 decembra 1907. XL. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Knaflovih ulicah št 5. in sicer uredništvo v I. nadstr., upravništvo pa v pritličju. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Uredništva telefon št. 34. Posamezne številke po 10 h. Upravništva telefon št. 85.

Večina za nagodbo.

Z Dunaja, 1. dec.

Vladni listi razglašajo, da se je ministrskemu predsedniku Becku posrečilo, zagotoviti si dvetretjinsko večino za nagodbo.

Zaradi te dvetretjinske večine je imel ministrski predsednik Beck v zadnjih dnevih in tednih zelo težke ure. Napel je vse strune, da si jo zagotovi in če se mu je zdaj posrečilo, je to zanj vsekako velik uspeh.

Ko je Beck predložil poslanski zbornici nagodbo, se je zibal v sladki zavesti, da jo dožene brez posebnih težav. Za redno rešitev nagodbe je bilo samo potrebno, da si zagotovi nadpolovično večino, da od 514 poslancev glasuje za nagodbo 258 poslancev. Teh ni bilo težko dobiti in zato je bil baron Beck nekaj časa lahko brez skrbi.

Toda kmalu so se začeli pojavljati črni oblaki na obzorju. Opozicija je zadrževala razpravljanje o nagodbi v odseku. Počasi so tekle razprave in kar nič se ni dalo jih pospešiti, zlasti ker je tudi med strankami, ki imajo svoje zastopnike v ministrstvu rasel odpor zoper nagodbo od dne do dne.

Baron Beck je sprevidel nevarnost, ki mu preti in jo je skušal premagati s tem, da je prelevil svoje ministrstvo. Pacak, Prade, Fořt so morali odstopiti, na njih mesta so prišli Prašek, Peschka in Fiedler. Tudi takozvani krščanski socialci so poslali svoja dva zastopnika v ministrstvo. Kakor je pojasnil poslanec Kunschak, so to storili skrajno neradi, samo vsled najhujšega pritiska od zgoraj in vsled največjih groženj. Vlada jim je grozila, da razpusti državni zbor in da se pri novih volitvah zveže s socialnimi demokrati proti krščanskim socialistom, kakor se je pri letošnjih volitvah zvezala s krščanskimi socialisti proti socialnim demokratom. Z enakimi grožnjami je vlada vplivala tudi na druge skupine poslancev. V zadnjih dnevih je bila vlada v takem strahu, da je že streljala na vsakega posameznega poslanca in ga skušala ujeti ali oplašiti.

Vse to se je zgodilo vsled tega, ker je vlada prišla do spoznanja, da rednim potom ne spravi nagodbe pod streho in da mora seči po izrednih pomočkih. Ta izredni pomoček je bil, da je vlada dala nagodbo vložiti kot nujni predlog. Postopanje pri tem je bilo popolnoma nezakonito in protiustavno. A kaj se menijo vlade za postave in ustave, kadar jim teče voda v grlo. Nagodba mora biti rešena do konca leta. Rednim potom ne pride več na vrsto, to je gotovo. Odprta je samo ena pot, da se spravi nagodba na razpravljanje in sklepanje pred državni zbor — potom nujnosti; Na to pot je, kakor povedano, krenil baron Beck.

Toda ta pot je težka. Tu ne zadostuje več navadna večina 258 glasov, marveč je potrebna dvetretjinska večina, to je 343 glasov. Vse sile je napél baron Beck, da si zagotovi to dvetretjinsko večino. Grozil je z razpustom in grozil z demisijo, češ, potem pride vlada, ki bo s § 14. uveljavila nagodbo. Tudi na ljubljanskega poslanca je začel Beck streljati, tako tako mu je predla.

Zdaj razglašajo uradni listi, da ima Beck zagotovljeno dvetretjinsko večino.

Ni dvoma, da bode z vlado glasovalo 96 nemških klerikalcev, 33 nemških agrarcev, 18 nemških nacionalcev, 15 nemških naprednjakov, 3 dunajski liberalci, 70 Poljakov, 67 Čehov, 18 Slovencev, 10 Italijanov in 5 Rumunov, to je 335 poslancev. To pa še ni dvetretjinska večina. Za dvetretjinsko večino manjka Becku še osem glasov.

Kje jih naj dobi? Samo pri vseh strankah more iskati pomoči: pri Jugoslovanski zvezi in pri socialnih demokratih. Samo če glasuje deset Hrvatov z vlado ali če izgine pri glasovanju kakih dvajset socialnih demokratov iz zbornice — drugače ne. Katera okolnost se uresniči, izvemo že v prihodnjih dneh.

Nagodba.

Dunaj, 1. decembra. Ako se jutri in v torek doženejo trije nujni predlogi, ki so bili vloženi pred nekaterimi dnevi (Hajnov zaradi nemirov v Nahodu, Masarykov zaradi Luegerjevega govora na katoliškem shodu in Chocov zaradi znižanja davka na sladkor) začne se že v sredo drugo branje o nagodbi, kar bo trajalo najbrže le tri seje. Kakor znano, pride ta zadeva v razpravo potom nujnega predloga.

Praga, 1. decembra. Češko-radikalni klub se je izrekel z vsemi, razen treh glasov, da bo glasoval za nujni predlog v prilog nagodbi. Tudi izvrševalni odbor nemških agrarcev se je izrekel, da morajo biti vsi člani pri glasovanju o nagodbi edini.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 1. decembra. Predsedstvo državne zbornice namerava prihodnji teden določiti za vsak dan sejo, da e čim preje spravi nagodba pod streho, ker se stvari mudi. Po nagodbi pride na vrsto proračunski provizorij. Božične počitnice se prično najpozneje 15. ali 16. decembra. V jutrišnji seji poda najbrže ministrski predsednik izjavo na znani protest slovanskih strank zaradi nasilstva proti Poljakom na Nemškem. Finančni minister predloži zbornici načrt o sladkornem davku. Načrt pride kot nujni predlog na vrsto takoj za nagodbo. Načrt pooblašča vlado, da kaznuje naredbenim potom z denarnimi globami kartelirane tovarnarje za sladkor, ki bi se z dogovorjenimi cenami hoteli maščevati nad konsumenti za znižanje davka na sladkor.

Hrvaško-madžarski konflikt.

Budimpešta, 1. decembra. »Budapesti Hirlap« poroča, da je ban Rakodczay obenem z dekretom za sklicanje hrvaškega sabora dobil tudi dekret za razpust, in sicer se bo sabor toliko časa razpuščal, dokler se ne izvoli unionistična večina. Temu nasproti izjavlja dr. Wekerle, da ne misli na opetovano razpuščanje sabora.

Politični položaj je čimdalje bolj kritičen. Vlada uvideva, da tudi s pooblastilnim zakonom ne bo šlo tako gladko, kakor si je domišljevala. Klub nemadžarskih poslancev je v včerajšnji konferenci dementiral vest, da so se nemadžarski poslanci dogovorili z vlado zaradi pooblastilnega zakona. Klub se bo debate živahno udeleževal ter je že določil za govornike poslance Goldisa, Vlada, Hodžo, Popa in Maniua.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budimpešta, 1. decembra. V včerajšnji seji je govoril proti pooblastilnemu zakonu najprej bivši hrvaški sekcijski načelnik Roje, ki je kritikoval nagodbo, očital Madžarom, da so kršili pravice hrvaškega jezika ter prezirali temeljne zakone. Ako bi Madžari dobili danes samostojno banko, služila bi le njihovim interesom, o hrvaškem jeziku bi v tej banki ne bilo niti sledu. Zato je za Hrvaško koristno, ako se ustanovitev samostojne banke še zavleče, morda se sčasoma Madžari spametujejo. — Senzacijo je napravil govor poslanca Sandorja (divjak), ki je zelo ironično napadal nagodbo in neodvisno stranko, kar je hudo razkačilo prizadete poslance, da so neprestano prekinjevali govornika z medklici. Tudi ministra Kossutha je razdražil, ker je rekel, da minister marsikaj sam ne razume, kar je v nagodbi. Dokazoval je, da je slepilo izgovor, da se je pooblastilni zakon moral predložiti zaradi hrvaške obstrukcije. Széll-Körberjeva nagodba je bila boljša kot sedanja, kar lahko potrdi bivši ministrski predsednik Koloman Széll. Nadalje je trdil, da je vse avstrijsko premoženje investirano na Ogrskem, ako bi se avstrijska meja zaprla za uvoz živine in moke iz Ogrske, bi nastala sicer za Ogrsko velika škoda, toda v Avstriji bi izbruhnila v osmih dneh revolucija. Končno je dokazoval, da je bila gospodarska in politična napaka, da se je dovolila Avstriji železniška zveza z Dalmacijo. Poslanec Sandor je govoril $3^1/_2$ ure; odgovarjal mu je ministrski predsednik dr. Wekerle.

Pruski deželni zbor proti Poljakom.

Berolin, 1. decembra. Znana zakonska predloga, s katero bi se smelo z nasiljem pripraviti Poljake ob njihovo zemljo tam, kjer bi tako kazalo germanizujočim vladnim namenom, ima prav malo upanja, da bi prodrla. Za tako nasilje so le narodni liberalci, pa še ti želijo ublažitev zakona. Svobodomiselci, centrum in seveda tudi Poljaki pa so odločno proti predlogi. Vlada bo najbrže morala napraviti nov kompromisni zakon, ki bi zanj glasovali razen narodnih liberalcev tudi poslanci desnice. — V včerajšnji seji je poslanec Wolff protestiral proti vmešavanju inozemstva v notranje politične zadeve na Pruskem ter izjavil, da bodo svobodomiselni poslanci glasovali proti predlogi, ker je izjemni zakon. — Poslanec Dziembowski (Poljak) je pobijal protipoljsko politiko ter dokazoval, da predloga ne izhaja iz ozirov na javni blagor temuč le iz državnopolitičnih nagibov. — Finančni minister Rheinbaben je izjavil, da ima vlada dolžnost preprečiti prodiranje Poljakov. Brez naselbinske politike bi bili danes Poznanjsko in Zapadno Prusko že popolnoma poljski pokrajini. — Po daljši debati se je končno predloga odstopila posebni komisiji 28 članov.

Kriza na Portugalskem.

London, 1. decembra. Vkljub uradnemu zanikanju je le res, da je kralj pregnal prestolonaslednika v Villavicioso, ker je protestiral proti absolutističnemu vladanju svojega očeta. Le vsled posredovanja ministrskega predsednika je kralj sinu dovolil, da se vrne v Lisabon, kjer ga je velika množica pričakovala in navdušeno pozdravila.

Madrid, 1. decembra. Neki nemški parnik je pripeljal v Lisabono več topov, pušk na stroj in mnogo streljiva. O pošiljatvi se varuje tajnost. Topovi so baje namenjeni v obrambo kraljeve palače.

Stranka za obnovitev vladnega sistema na Portugalskem je sklicala na dan 8. t. m. shod vseh nezadovoljnežev s sledečim dnevnim redom: neznosljivost absolutne monarhije s sistemom sedanje vlade; odredbe, ki so se izdale proti osebni svobodi in proti ustavnim jamstvom; vse razglašene diktatorične odredbe se morajo preizkusiti; ustava se mora obnoviti; sedanji položaj se mora pobijati z vsemi sredstvi.

Boji v Maroku.

Pariz, 1. decembra. Včeraj je bila pri Marabutu Sidiasi bitka med francosko posadko in 3500 vstaši. Francozi so izstrelili 130 granat ter končno pregnali sovražnika. Francozi so imeli le dva mrtva in šest ranjenih. Vstaši so vzeli svoje mrtve in ranjene s seboj. S posebnim parnikom se je pripeljala Francozom pomoč. V Oranu so snuje reserva.

Dopisi.

Iz Hotederšice. Dne 3. novembra t. l. smo imeli jako burne občinske volitve. G. župnik Alojzij Jarc je v »Domoljubu« s svojimi strupeno umazanimi dopisi napadal in sramotil poštene ljudi, hvalil se že vnaprej, koga da bo postavil za župana in kako da bo liberalce zatrl. A naprednjaki (domača kmetska stranka) so klerikalcem (stranka prišlecev) račune zmešali. Ljudstvo je bilo skrajno ogorčeno nad komando župnikovo, ki je hvalil nekoga, ki se je sem priženil, da so mu najbolj znane občinske razmere. Pri volitvah v III. razredu so dobili klerikalci 3, naprednjaki pa 1 odbornika, v II. razredu naprednjaki 4, klerikalci nič, v I. razredu je pa župnik s svojo kandidaturo istotako častno pogorel. V III. razredu je imel J. Nagode iz Hotederšice voliti s pooblastilom g. M. Gostiša iz Logatca, a župnik je potegnil volilnemu komisarju pooblastilo iz rok in ga zavrnil. Za mežnarijo Ravnik je volil F. Kogovšek, jaz sem protestiral, a ni nič izdalo. V II. razredu sem imel voliti jaz s pooblastilom svoje matere. Javil sem se: Zdaj bo volil resnicoljub-

LISTEK.

Satanov smeh.

Satan se je zbudil tisto jutro izvanredno živahne in dobre volje. Vstal je s postelje z bogatimi, svilnatimi zavesami in je napravil par korakov po elegantno opravljenem kabinetu. V nos mu je udaril prijeten vonj vijoličnih in rosetnih parfumov. Pogladil si je smrček in je stopil pred zrcalo...

In takrat se je zgodil čudež: hipoma se je pojavila v srebrnem zrcalu njegova črna postava v najmodernejši salonski obleki. Drugače silno zoprno in pohujšljivo lice se je prevleklo z nežno, belo kožo, gladko kot hermelinov mah in celo neestetični smrček, iz katerega je sicer dišalo po peklu in grehu, se je prelevil v krepak, ostrozačrtan, orlovski nos. Takrat se je zadovoljno nasmejal črni kavalir in vihajoč si košate brke je govoril sam seboj sladko in samozavestno: »In zdaj naj še reče kdo, da nisem človek iz mesa in duše, kakor jih hodi na tisoče po tem vražjem svetu. Laž je tisto, kar se govori o meni in mojem kraljestvu...« Krepko se je zasmejal in v očeh mu je zagorel čuden, nadnaraven ogenj... Kdor ne pozna satana in njegovih zlobnih načrtov in skrivnostnih naukov, bi mislil v tistem hipu: Postaven človek je, ampak preveč je lep, delal bo spletke in prepir, sejal bo pohujšanje in zapeljeval nežno žensko mladino. Vsaka lepota mora biti podvržena kritiki, ker popolnost sama na sebi je za nepopolni človeški rod kvarna in zapeljiva. Enakost je prvi pogoj za prospevanje človeške družbe, ali pa vsaj približnost...

Satan je bil že od nekdaj velik opozicionalec in revolucionarec. Ne samo, da se je že v rani mladosti navzel trme in kljubovalnosti, spozabil se je v svoji idealni navdušenosti celo tako daleč, da se je uprl celo Stvarniku samemu in napovedal boj njemu in njegovim legijam na življenje in smrt. Nič ni koristilo, da so ga strmoglavili iz njegovih fantastičnih sanj v zadušno peklensko brezdno in ga zalili s smolo in smrdljivim oljem. Kljubovalen kakor je bil, je hitro prebolel svoj padec in je začel svoje delovanje izven ožjih mej svoje nove domovine in je prišel na svet... Kakor pričajo svete knjige in nam poroča tudi ustmeno izročilo, je pričel svoje delovanje pri ženski. Ženska mu je bila takoj pri prvem pogledu silno simpatična in dopadljiva. In kako tudi ne? Satan je bil tisti čas še dosti mlad, čutil je v sebi življenjski nagon in v svoji mladostni ošabnosti je hotel poskusiti svojo moč na slabem stvoru... Posrečil se mu je prvi poskus in zmagoslavno se je smejal za rajskimi vratmi Adamu in Evi. Spoznal je, da bo njegovo delovanje obrodilo pri Adamovih potomcih stoteren sad in da bodo neštevilne legije pokorno stopale pod njegovim nebolomnim praporom. V njegovi naravi je bila že od nekdaj skrita tajna želja za bojem in osvajanjem in od tod iznajdljiva strategičnost njegovega duha, ki se dandanes opaža na vseh poljih in žanje vsestransko priznanje in naklonjenost. Prva stvar dobrega osvajača je, da ne izbira sredstev. Izbirčnost in obzirnost je pri vsakem velikem in dalekosežnem podjetju najbolj škodljiva zapreka in satan, ki drugače ni neumen, je hitro spoznal, kateri klin je treba izbiti. Brezobzirno, škodoželjno in samovoljno je nastopil svojo pot med človeštvom in ni ga danes človeka, ki bi mu odrekal moč in talent... Da, celo njegovi najbolj zagrizeni nasprotniki, ki so sicer pošteni ljudje, se skrivajo pred njegovimi skušnjavami v zaprte stanice in blagoslovljene halje. V vsej svoji navdušenosti in bojevitosti se skrivaj strahoma vprašujejo: »Kaj bo z nami?«

Napuh in upornost je torej tista sila, ki spremlja satana na njegovih zmagoslavnih potih, iznajdljivost v osvajanju njegovo najhvaležnejše sredstvo... To je jako dobro vedel črni kavalir, ki se je gledal tisto jutro v zrcalu v ovčji obleki... Kdor bi ga videl v tistem trenotku, ko je jemal iz dragocene, žametne škatljice, solnčnočiste bisere, krasne smaragde in krvave rubine, bi nehote priznal, da mora biti to najsrečnejši človek na svetu, ki ga je narava obsula z bogastvom, lepoto in zadovoljstvom. Obstal bi pred njegovim globokim, laskavim pogledom in šel za njim na konec sveta. Tak bo človek v tistem trenotku, ko bo stopal med pisanimi množicami nebeških svatov zveličan v kraljestvo, ki mu je sojeno od vekov...

Satan je bil tisto jutro nenavadno vesel in samozavesten. Vzel je iz škatljice nekaj dragocenosti in je stopil ven. Sveži, jutranji zrak mu je udaril v nos, kihnil je v zlatožarko solnce in stopal za sladkim ciljem... Ko je šel mimo znanega okna, se je zlobno zasmejal in govoril sam seboj: »Evfronija še spi in sanja o črnem gospodu... Ženski pamet, meni pa novo žrtev!«

Z zlobnim smehom je izginil za vogalom.

* * *

Evfronija se je prebudila tisto noč zelo zgodaj. Tema je še bila v sobi in na zastrtih oknih se je komaj opazilo, da se na vzhodu prebuja nebo v rumenkastosivem svitu. Poleg njene postelje je smrčal na podviti preprogi pritlikavi pes in se na njen šum zdajpazdaj vzdramil kakor v nemirnih sanjah.

Deklica je vstala in prižgala svečo.

Mlado, polno telo je dihalo strast in toploto, bela, svilnata srajca se je tesno oprijemala mehke kože, ki je bila vsa znojna in soparna. Lasje so se ji vsuli čez prožni vrat in ji padali preko širokega hrbta prav do pravilno izklesanih bokov. Iz gostega mraka kipečih, črnih las so se blestele gole roke silno sladko in vabljivo... V črni noči je bila njena bela postava kot vitka lilija vsa mlada in nedolžna...

Postavila je svečo na omaro poleg postelje in se vsedla na posteljo. Bledorumena luč je padala na bližnjo steno in je razsvetljevala v nepravilnem četverokotu sliko, ki je visela nji nasproti v pozlačenem okvirju. Bila je slika, ki jo je dobila Evfronija pri prvem svetem obhajilu, slika Brezmadežne. Vsak večer in vsako jutro je klečala Evfronja pred svetim obrazom in je molila toplo in odkritosrčno kakor otrok. Ko je bila še v samostanu in pozneje, ko je živela zopet doma pri starših, ji je bila ta slika v najdražjem spominu in sladko čuvstvo neznane ljubezni je napolnilo njeno srce, ko je klečala na kolenih in gledala Brezmadežni zaupno v obraz. Mlado življenje se ji je zdelo

ben in pobožen fant iz Ravnika, ki nima božjih podob na steni (tako me župnik nazivlja v »Lažiljubu«). Oddam pooblastilo in volim. Ko sem odhajal od komisijske mize, sem z roko pomigal, hoteč reči: Ste videli, pa mojega pooblastila niste mogli zavreči. Pri volitvi odborniških namestnikov sem oddal en glas župniku. To mu je bilo preveč in opsoval me je s psovko »divjak«. Tožil me je zaradi žuganja in javnega zasmehovanja; tožil me je kot uradna oseba (član komisije). Kot župnik in kot javna oseba je prignal celo gručo dedcev za priče, meneč da jih bo na moje stroške nafutral in mi pognal najmanj par volov iz hleva, ali pili so na medvedovo kožo. Toliko prič je bilo pod prisego zaslišanih, kakor bi jaz izvršil najmanj kak roparski umor. Sodišče v Logatcu se je prepričalo ali se je moralo prepričati, da sem res žugal in župnik me je črnil, kar se je dalo. Rekel je: Bilo bi pod mojo častjo, ko bi jaz lagal. G. župnik, jaz vam pa v obraz povem, da ste lagali (vsaj ste že skazali večkrat). G. sodnik ga je vprašal, če želi kake poravnave, a župnik je dobro vedoč, da tudi jaz njega tožim, zahteval sodbo in se ni hotel poravnati. G. župnik, ali niste bili dolžni kot katoliški župnik, se poravnati? Težje me trpite, kakor kamen v želodcu. Obsojen sem bil dne 12. m. t. na 20 K (dvajset kron) denarne globe, proti čemer sem se pritožil. Do svidenja g. župnik! Pozdravlja vas Fran Hladnik.

Seja Trgovske in obrtniške zbornice.

(Dne 30. novembra.)

Sejo je otvoril predsednik gosp. Jos. Lenarčič, pozdravil zastopnika pol. oblasti vladnega svetnika g. dr. Kulavicza ter imenoval za overovatelja sejnega zapisnika gg. zbornične svetnike Schreya in Globelnika. Zapisnik zadnje seje je bil brez debate odobren. Nato je naznanil predsednik, da so svojo odsotnost opravičili gg. zbornični svetniki Majdič, Rakovec in Šubelj.

Nadalje je omenil, da se je predsedst o ob odstopu trgovinskega ministra dr. Foŕta letemu zahvalilo za pospeševanje zborničnih interesov ter pozdravilo novega ministra dr. Fiedlerja, ki se je zahvali in zagotovil po svojih močeh podpirati ugoden in napreden razvoj trgovine, industrije ter obrti na Kranjskem. Omenil je predsednik nato resolucij, sklenjenih na I. vseslovenskem trgovskem shodu, ter poslanih zbornici v uvaževanje. Zbornica jim bo gotovo kolikor bo v njenih močeh in delokrogu pomagala do uveljavljenja. Važna je zlasti resolucija, v kateri se izreka, da je takojšnja ustanovitev višje trgovske šole v Ljubljani nujno potrebna ter pozivlja vse odločilne faktorje, zlasti pa deželni zbor, da ukrenejo vse, kar je treba za takojšnjo ustanovitev te šole. O priliki shoda se je zbornici v javnosti očitalo, da ni storila vsega, ker bi bila mogla za to šolo. Predsednik poda o dosedanjem prizadevanju zbornice za to šolo naslednja pojasnila:

(Višja trgovska šola.) Takoj ko je zbornica sklenila delovati na to, da se osnuje višja trgovska šola v Ljubljani, smo se obrnili do deželnega zbora in do ljubljanskega mesta, da dovolita primerne prispevke za to šolo, zakaj jasno je bilo, da zbornica ob svojih sredstvih te šole ne bi mogla ustanoviti in vzdrževati. Tudi državni upravi se je poslala utemeljena prošnja za državno subvencijo. Deželni zbor je storil soglasni sklep: „Priznava se, da bi bila ustanovitev višje trgovske šole v Ljubljani koristna ter se za to deželnemu odboru naroča, da glede tega, kako naj bo urejena in glede stroškov zanjo stopi v dogovor s trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani in da deželnemu zboru v bodočem zasedanju o tem poroča ter mu stavi predloge, pri čemer naj pa ima pred očmi, da letni prispevek dežele ne sme presegati vsote 10.000 K. Tudi občinski svet ljubljanski je priznal, da bi bil prekoristen ta zavod ter izrekel, da bo mesto prispevalo k vzdrževanju šole.

Nastale pa so znane nenormalne razmere v deželnem zboru, ki so doslej preprečile, da se zadeva ni mogla znova obravnati in končno dognati v deželnem zboru. Zbornica je med tem množila, kolikor je mogla, iz svojih sredstev ustanovni zaklad te šole. Danes znaša ta zaklad okroglo 70.000 K, zbran samo iz zborničnih sredstev. Storila pa je zbornica med tem tudi glede organizacije vse, kar je bila njena naloga, storila vse, da se zadeva vsaj tedaj, ko bo deželni zbor zopet mogel ž njo pečati se, čim prej reši. Sestavila je organizacijsko ustanovilo in proračun stroškov in njih pokritja za to šolo ter jo predložila deželnemu odboru kranjskemu ter poslala c. kr. deželni vladi kranjski, da ju predloži c. kr. naučnemu ministrstvu ter priporoča njeno prošnjo za državno subvencijo. Deželni odbor je nato zbornici zagotovil, da bo deželnemu zboru priporočil, da določi prispevek dežele v izmeri, kakor ga želi zbornica: za popolno šolo (4 razredno) letno 10 000 kron, za posamezne letnike v ustanovni dobi šole za vsakega četrtino tega zneska ter enkratni prispevek za učila v znesku 2500 K

Deželna vlada pa je zbornici odgovorila, da se kranjski deželni zbor s to zadevo še ni iznova bavil in zlasti ne zavzel stališča k predlogom deželnega odbora glede višine subvencije dežele. Deželni prispevek da zategadelj še ni zagotovljen, ker je dalje tudi mestna občina le načeloma sklenila podporo, sklepanje o višini in načinu prispevanja pa si pridržala za poznejši čas, c. kr. deželni vladi z ozirom na razpis naučnega ministrstva z dne 23. februarja 1904, št. 1821, sedaj ni moči naučnemu ministrstvu predložiti konkretnih predlogov glede financijalnega pospeševanja predmetnega projekta iz državnih sredstev, oziroma glede dovolitve državne subvencije zanj.

Da bi mogla zbornica z ozirom na ta odgovor vlade svoj čas, ko bo zadeva rešena v dež. zboru, nemudoma naučno upravo znova prositi za končno njeno rešitev, se je zbornica takoj obrnila do ljubljanskega občinskega sveta s prošnjo, da bi že sedaj po višini določil svojo načeloma sklenjeno podporo, in sicer v višini označeni po zbornici v proračunu pokritja stroškov te šole. Mestna občina je na to zagotovila enkratni prispevek v znesku 2500 K ter za prostore v prvem letu 1200 K, v drugem 1600 K, v tretjem 2000 K in v četrtem ter nadaljna leta po 4000 K.

Tako stoji torej zadeva. Ovira je v deželnem zboru. Dokler deželni zbor ne bo o tem sklepal, stvar ne more naprej. Zakaj od tega sklepa je odvisno tudi stališče državne uprave.

V zadnjem času pa je nakrat počil glas, da se je od druge strani posrečilo zagotoviti državno podporo za trgovsko šolo v Ljubljani. Čitati je bilo, da je naučni minister obljubil ne le redne vsakoletne državne prispevke, ampak tudi, da bo ministrstvo prevzelo en del ustanovnih stroškov. Temu poročilu pa je pristavljeno: „O značaju nove šole ali bodi štiri- ali dvorazredna, bode moral sklepati deželni zbor.“ Potemtakem je tudi tu pogoj za ustanovitev šole še sklep deželnega zbora. Zadeva torej tudi po teh poročilih ni dalje, kakor pri zbornici. Samo toliko smo v zbornici na boljem, da je deželni zbor na njeno vlogo se že izrekel za višjo trgovsko šolo, po navedenem poročilu pa mu bo šele sklepati o tem, ali naj bo šola štirirazredna višja ali pa samo dvarazredna šola. Pripomnjeno bodi, da je predsedstvo že lansko leto v naučnem ministrstu od g. referenta za te zadeve dobilo pojasnilo, da od strani države ni pričakovati niti najmanjše ovire za dosego kar največje državne podpore za dvorazredno šolo z nadaljevalnimi tečaji in da je celo verjetno, da bi se v doglednem času podržavila; večja težkoča pa da bo s pritrditvijo naučne uprave k štirirazredni šoli. O tem važnem vprašanju, ali štirirazredna ali dvorazredna, se je v zbornici v odsekih že ponovno razpravljalo in se bo še posvetovati. Zamudili nismo še ničesar. Kakor vidite, bo tudi za dvorazredno šolo treba sklepanja deželnega zbora. Saj o tem ni dvom, da takoj spočetka tudi za tako šolo ne bo doseči od države popolnega pokritja stroškov, ter da je tudi zbornica ne bi mogla sama vzdržati, temveč da bo treba tudi še deželne podpore. O vprašanju odločiti se pa je tem težavnejše, ker dvorazredne šole ne da premeniti kar na ta način v štirirazredno, da se pristavita dva nova razreda. Soli sta različnega značaja, ena ni priprava za drugo, oziroma nadaljevanje druge, kakor je n. pr. višja gimnazija ali realka nadalevanje nižje. Z dvorazredno trgovsko šolo bi bila skoro gotovo štirirazredna odložena za nedogleden čas ali celo pokopana.

(Obrtni pospeševalni zavod za Kranjsko.) Še neka druga zadeva pa je, v kateri nas utegne o priliki zadeti očitek, da nismo ničesar delali. Zavarovati se moramo proti temu že sedaj. Gre za obrtni pospeševalni zavod na Kranjskem. Kakor veste, je deželni zbor svoj čas sklenil, naj se tak zavod osnuje. Radi nenormalnih razmer v dež. zboru pa je stvar pri deželi docela počivala. Zbornica si je zato takorekoč izprosila, da sme izvršiti vsa pripravljalna dela za zavod, tako važen za naše obrtnike. Ta dela so danes že dogotovljena. Ministrstvo naznanja, da je organizacijsko ustanovilo, predloženo po zbornici, potrdilo. Tudi državna podpora in podpora mesta Ljubljane je zagotovljena. Zadeva pa zopet tiči pri vladi. Da pa nadomesti vsaj nekoliko ta zavod, je zbornica posredovala, da so se letos prirejali tudi na Kranjskem obrtniški strokovni tečaji. Bilo jih je doslej šest. Od činiteljev na Kranjskem je skoro vse te tečaje subvencijonirala edino le zbornica.

Tudi na tem polju je storila torej zbornica docela vse, kar je bila njena naloga.

Tajnik g. dr. Viktor Murnik je na to poročal, da je zbornica intervenirala pri ravnateljstvu „Južne železnice,“ da se pridrže v prometu brzovlaki, ki so se poleti na novo uvedli na progi Dunaj Trst, da se je pritožila pri ravnateljstvu državnih železnic radi pomanjkanja vozov na gorenjski progi, se zavzela za znižanje poštnih in brzojavnih pristojbin ter napravila več vlog na pristojne oblasti v zadevi obrti in trgovine.

Zbornica je nato odobrila imenovanje gg. Iv. Janescha, Fr. Kollmanna, Ferd. Souvana in Vaso Petričiča za cenzorje pri ljubljanskem zavodu avstro ogrske banke ter na predlog g. dr. V. Murnika izvolila za svoje zastopnike v šolskih odborih obrtnih nadaljevalnih šol v Cerknici in v Idriji gg. Fr. Zagorjana v Cerknici in Dragotina Lapajneta v Idriji.

Zborični svetnik g. I. Mejač je nato podrobno poročal o izpremembi plačnega in napredovalnega predpisa za zborične uslužbence. Sedanji plačni in napredovalni predpis se je prilagodil plačnim sistemom, kakor jih imajo druge zbornice. Po novem predpisu je 5 činovnih razredov. Prvim trem razredom (konceptno osobje), od katerih pa sta doslej zasedena samo dva, so se določili prejemki, ki odgovarjajo približno VIII., VII., in VI. državnemu razredu, s pravico do 5letnic. Kancelijskim uradnikom (IV. in V. razred) so se določile plače, ki odgovarjajo IX. in XI. razredu državnih uradnikov, s pravico do 5letnic. Ker pa je v zbornici ob majhnem številu uradnikov napredovanje jako omejeno, so se ustanovile starostne doklade v izmeri diference med posameznimi razrednimi stopnjami, ki pripadejo zadostno število let službujočim uradnikom od 5 do 5 let. Glede uvrstitve zborničnih uradnikov v posamezne razrede je ostalo pri starem. Zborničnemu koncipistu dr. Franu Windischerju se je podelil naslov II. tajnika, vsled česar pristoja tajniku dr. Murniku naslov I. tajnika. Diurnistom so se dnevščine povišale za 70 v do 1 K na dan in se je določilo, da jih je po 6 letnem službovanju mogoče nastaviti s plačo 1600 K in zaporednimi petletnicami po 100 K ter s pravico do pokojnine. Uradnemu slugi so se določili prejemki na 1050 K s zaporednimi petletnicami po 100 K.

Predlog je bil soglasno sprejet, nakar se je dr. Murnik v imenu uradnikov in uslužbencev zahvalil zbornici, da je času in potrebam primerno uredila prejemke svojih uslužbencev. Zbor. svetnik g Ivan Hribar je naglašal, da znači preuredba plač zaupanje zbornice do uradnikov in priznanje, za njih vestno delo in trud, zakaj zbornica bo lahko zadovoljna, ako bo imela vedno tako vestno uradništvo.

O zborničnem proračunu za leto 1908 je poročal v imenu stalnega odseka zborični svetnik gosp. Ivan Mejač. Vsa potrebščina znaša 52.458 K in je proti l. 1907 manjša za 926 K. Razen rednih izdatkov za zborično pisarno je med drugim v proračun vstavljenih za obrtne šole in ustanove 6 800 K in za zaklad višje trgovske šole v Ljubljani 5000 K. V pokritje potrebščine je poročevalec predlagal zborično doklado v dosedanji izmeri, namreč 4 odstotno. Presežek, ki ga tako izkazujejo dohodki čez izdatke, znaša 5478 K. Porabiti ga je v pokritje zneska, ki ga je treba za regulacijo plač in ki znaša 4766 kron. Predlogi gospoda poročevalca so se soglasno sprejeli.

Na predlog tajnika g. dr. Murnika je zbornica dovolila: rokodelski zadrugi v Idriji 200 K, v Žireh 130 K podpore v pokritje stroškov čevljarskih tečajev, trgovskemu društvu „Merkur“ v Ljubljani pa redno letno podporo 500 K.

O prizivu konsumnega društva v Starem trgu zoper predpis zkorične doklade je poročal tajnik gosp. dr. Murnik.

Ker je v slični zadevi že negativno razsodilo upravno razsodišče, je zbornica na poročevalcev predlog priziv zavrnila.

Javni seji je sledila tajna.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2 decembra.

— **Poslanec Hribar** je prejel za možato izjavo v državnem zboru proti pruskemu nasilstvu te-le brzojavke:

Lwów: Za okazane nam wspolczucie w walce braci naszych w zaborze pruskim cześć ci, dzielny pobratymcze! — Cholewka, Finze, Fotowicz, Galka, Igiel, Jaworski, Jonak, Kaczanowski, Lesiecki, Medyński, Pajor, Piaszczyński, Kogowski, Schlarb, Szeligowski, Tournelle, Walcher, Wasylewicz.

Lwów: Braciom Slovencom i wszystkim poludniowym Slowianom cześć i serdeczna podzicka za obronę rodaków naszych w zaborze pruskim i za męski protest przeciw germanskiej polityce gwaltu i bezprawia. — Redakcya i dyrekcya „Wieku nowego“.

Lwów: Cześć i wdzieczność za protest przeciw gwaltowi pruskiemu. — Dr. Franciszek Stefzyk.

— **Ljubljanski obč. svet** ima v pondeljek, dne 2. decembra ob 5 uri pop. sejo. Dnevni red javne seje: Naznanila predsedstva, poročila: o dopisu mestnega magistrata glede naknadne odobritve zamenjave sveta Antona Paichla na Rimski cesti; o nasvetu c. kr. finančnega ravnateljstva, da se imajo nekateri zaostanki potresnega posojila pokriti iz tamkaj zastavljenih knjižic mestne hranilnice; o prošnjah za podelitev petero ustanov za invalide na Kranjskem; o ponudbi Marije Kopřivove za prodajo sveta parc. št. 153/4 kat. občine Poljansko predmestje; o dopisu mestnega magistrata glede odstopa sveta Alojzija Šušnika na Zaloški cesti v regulačne namene; o prošnji Filipa Supančiča za nadaljno pripustitev na hiši „Katoliški dom“ vknjiženega 3% potresnega posojila; o dopisu mestnega magistrata glede dopolnitve električne razsvetljave na mestnem drsališču; o dopisu mestnega magistrata glede prispevka za civilno obleko tržnim stražnikom; o prošnji „Elizabetne otroške bolnice“ za zvišanje letnega prispevka; o dopisu mestnega magistrata glede odstopa sveta Ane Dermastije na Zaloški cesti v svrho uravnave te ceste; o ugovoru Marije Kopřivove in Alojzija Wainka v zadevi širjave podalšane Ceste Stare pravde; o dopisu mestnega magistrata glede ustanovitve osrednje razvidnice pri mestnem policijskem uradu; o računih za zdravila za mestne uboge tekom leta 1906; o prošnjah za podelitev čvetero cesar Fran Josipovih ustanov za učence c. kr. obrtno-strokovne šole; o uporabi dotacije za leto 1906/07 na mestni dvorazrednici na Barju; o razpisu c. kr. deželne vlade, s katerim se je podelila Klementini Ravnikarjevi koncesija za gostilničarski obrt; o prošnji Viktorja Iglakarja za podelitev koncesije za kavarnarski obrt; o prošnji Doroteje Simončičeve za podelitev koncesije za skuharski obrt; o prošnji Frana Babiča za razširjenje njegove gostilničarske koncesije; o prošnji delniške družbe „Union“ za odpis večje porabe vode in o prošnji nekega mestnega uslužbenca za bolniško podporo.

— **Politično komedijaštvo.** „Edinost“ piše pod tem naslovom Poslanec Gostinčar je v seji zbornice poslancev od minolega četrtka stavil in utemljeval nujni predlog, s katerim je zahteval, naj se vladi naroči da se **takoj** uravna plače državnim uslužbencem in preskrbnine njihovim vdovam in sirotam ter je predlagatelj završil s predlogom, naj se predlog izroči brez daljše razprave proračunskemu odseku, odstopivši ob enem od nujnosti. O tem Gostinčarjevem nastopu piše „Slovenec“: „Gostinčarjev govor je vzbudil mnogo zanimanja. (!?) S spretno taktiko je dosegel, da je šel njegov predlog takoj brez dolge debate v proračunski odsek, kamor bi bil moral itak romati, če bi bila tudi dva dni trajala razprava. Spravil je vprašanje državnih služabnikov in delavcev v državnih podjetjih na dnevni red in s tem pričel zaresno (!) akcijo za rešitev njihovega vprašanja Poslanci raznih strank so Gostinčarjeve krepke in odločne besede odobravali. (!) Neki Vsenemec se je izrazil: „Ne čudim se, da je ta mož izvoljen; izvrstno govori“. (!!) Podobno so se izrazili tudi drugi. Koliko liberalcev se bo zdaj obesilo, ne vemo, toda bodi nam dovoljeno, da se še enkrat zahvaljujemo liberalnemu časopisju, ki je našim poslancem dalo tako lepih priložnosti, da jim dokažejo, koliko jim je verjeti“. V resnici pa stvar stoji vse drugače in nikakor ne tako sijajno za Gostinčarja. Gostinčarjev vprašavni nujni predlog je eden izmed onih nujnih predlogov, ki so bili stavljeni **na željo vlade** pred par tedni, ko je bila nastala ministrska kriza in je vlada želela, da naj se zagradi pot do razprave o proračunu, dokler ne bo rešena ministrska kriza. Seveda je vsikdar — vljudni „Slovenski klub“ rad ustregel tej želji vlade ser je vložil v naglici potom polanca Gostinčarja cele **štiri vrste** obsegajoč nujni predlog, ki ni obsegal **nikakih konkretnih nasvetov,** kako naj se zboljšajo razmere državnih uslužbencev. Ministrska kriza se je precej hitro rešila, a razprava o prej predloženem predlogu proti podraženju živil se je proti pričakovanju tako dolgo zavlekla, da je prišel Gostinčarjev predlog šele v četrtek na vrsto, torej v hipu, ko vladi nujni predlogi niso bili več potrebni in všeč. Poslanec Gostinčar je torej prišel na vrsto ter je govoril o **„veliki“** nujnosti predloga, naglašujoč, da to ni eden tistih navadnih nujnih predlogov, ki se jih stavlja le v postranske namene. Stvar da je res nujna in da odgovarja resnično nujni potrebi. Ravno pa, ko je poslanec Gostinčar hotel še enkrat priporočati nujnost, je dobil Gostinčar „befel“ od svoje stranke, naj umakne nujnost predloga Toda g. Gostinčar, ki se je bil preveč zaril v svojo ulogo, ni hotel umeti te zanj nerazumljive poteze. Bližji poslušalci, večinoma socijalisti, ki so befel bolje razumeli nego predlagatelj so, vsled tega manevra egorčeni, Gostinčarja pozivali, naj se ne uda, da bi bilo to škandalozno. No, befel je befel — in Gostinčar se je udal ter umaknil nujnost, ki je malo prej tako toplo in „prepričano“ priporočal. Iz vsega izhaja torej, da je bil Gostinčarjev predlog na željo vlade uložen in potem zopet na željo vlade umaknen. Taka igra se torej dela z važnimi interesi volilcev!“

— **Kako delajo klerikalci!** Pred kratkim je imelo podporno društvo za realce v Idriji svoj letni občni zbor. Med drugimi se ga je udeležil tudi učitelj J Novak, znani dopisnik neslanih „Slovenčevih“ idrijskih novic. Ta mož ni pri občnem zboru niti z besedico kritikoval odborovega delovanja, a v prvih sobotnih idrijskih novicah v „Slovencu“ napadel odbor, da pristransko postopa pri brezplačnem izposojevanju učnih pripomočkov. Torej pri občnem zboru, kjer je najmerodajnejše mesto za pritožbe ne imeti poguma interpelirati odbor radi nepravilnega ravnanja, pač pa zahrbtno v „Slovencu“ zabavljati. Tako morejo delati le klerikalci, ki se boje odkrite besede.

— **Državna akcija za Primorsko.** Vsled inicijative ministrskega predsednika se je sestavila posebna komisija, da se uvede za gospodarsko povzdigo Primorske in Južne Tirolske državna akcija Ta komisija je imela prvo sejo preteklo soboto pod predsedstvom barona Becka, ki je razvijala glavne misli, po katerih se sestavi program za gospodarsko in kulturno povzdigo imenovanih pokrajin po zgledu tozadevne akcije za Dalmacijo. Ko bo program sestavljen, povabijo se merodajni krogi, pred vsem poslanci iz Primorske in Južne Tirolske na sodelovanje.

— **Občinske volitve v Pulju razveljavljene?** Kakor poroča „Naša Sloga“, se razveljavijo glasovite obč. volitve Pulju.

— **Iz poštne službe.** Višji poštni kontrolor Evgen Treche v Trstu je imenovan za poštnega ravnatelja.

— **Imenovanje.** Višji upravitelj v Idriji Bogoljub Slavik je imenovan za dež. knežnega komisarja obč. hranilnice v Idriji.

— **Odlikovanje.** Člana prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Ljubljani gg Franc Furlan in Anton Perteku sta dobila za 25letno zaslužno delovanje častno svetinjo.

— **Iz šolske službe.** Nadučitelj g. Julij Cenčič v Vremu je dobil dopust zaradi bolezni in pride na njegovo mesto izprašana učit. kandidatinja gdč Ivana Simčič.

Dobra in hitra plača za vojaško vožnjo. Za časa cesarskih vaj na Koroškem se je naročilo od tukaj 185 voz, ki so težko obloženi odšli 3. septembra l. iz Kranja. Kakor običajno so pričakovali, da dobe pod Ljubeljem gorsko priprego, a žendarmerija jim je rekla, da je ni bilo mogoče v okolici dobiti in da naj le sami dalje gredo in naj drug drugemu dado priprego, za kar bodo dobili že posebej odškodnino. Tako obljubo jim je dal

---

silno veselo in prijetno, sladka nedolžnost ji je sijala iz globokih, črnih oči in svežega, tihega obraza...

Evfronija je mislila postati redovnica. Mirna, tiha narava združena z duševno mehkobo in samozatajevanjem je bila za ta poklic kakor ustvarjena. In čestokrat, ko je klečala tako pred sliko Brezmadežne, zatopljena v otroško nedolžne misli, je obdajalo njeno lice nekaj kakor svetniška gloriola. Pohotne oči bi se tisti hip strahoma obrnile od nje in umazana roka starega grešnika se ne bi upala dotakniti njenega pobožnega telesa. Ko se je v svojih najlepših letih poslovila s samostanskimi zidovi zaradi slabega zdravja, je zunaj v zdravem, svežem ozračju oživela in razcvetela, kakor bujna, južna roža pod toplimi, solnčnimi žarki. Izginila je z njenih lic bleda zamišljenost in življenje je pognalo na njenem obrazu bogate, razkošne cvetove. In ker je v njeni fiziognomiji ostala še vedno nekdanja samostanska pobožnost, je nehote ušla marsikakemu njenemu oboževalcu nepremišljena, dvoumna opazka »svetnica«. Dasi je bil ta naziv izrečen kar tako mimogrede, vendar je Efroniji laskal in bila je ponosna na svojo lepoto in nedolžnost..

(Konec prihodnjič.)

baje tudi neki častnik intendance. Ker so morali biti drugo jutro v dolini na Koroškem, so, dasi težko, pripregali drug drugemu, vso noč. Dasi so bili živina in ljudje hudo zmučeni, šlo je vse dobro naprej. Za to izredno težavno vožnjo se je zahtevalo za vsakega voznika 5 K in je v imenu vseh tozadevno prošnjo izročil c. in kr. 3. voju v Gradcu tukajšnji podvzetnik priprege dne 7. oktobra. Ker ni bilo rešitve, jo je urgiral 30. oktobra, na kar je 24. t. m. srečno sprejel — ne denar, ampak odlok, da voznikom ni nihče obljubil za to posebne odškodnine, in da se zahtevana vsota ne more nakazati. — No o tej rešitvi vojaške oblasti se bo svoječasno še govorilo, ker se vozniki gotovo ne bodo zadovoljili, da bi se brezplačno dali izrabljati.

Shod odvetniških in notarskih uradnikov je bil v soboto »pri Novem svetu« ob nepričakovano veliki udeležbi. Kranjski odvetniški in notarski uradniki so bili doslej člani društvu slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju in sicer kot II. skupina. Prišlo pa je do razpora in razdružitve. Kako je do tega prišlo, poročal je obširno na sobotnem sestanku solicitator g. Cimerman. Diference so nastale med II. skupino in osrednjim vodstvom zaradi resolucij, ki so se sprejele na shodu jugoslovanskih odv. in not. uradnikov letos v Ljubljani. Osrednje vodstvo se zanje sicer prav nič ni brigalo, da bi se dejanski izvršile. Ko se je delovalo na to, da bi se osrednje vodstvo premestilo iz Celja v Ljubljano, ki je naravno središče Slovencev, so Celjani rekli: »Ne boš!« in izjavili, da se II. skupina razpusti. Tukajšnji člani so odločno protestirali proti temu. Celjani so trdili, da se ljubljanski tovariši niso držali pravil, ker so pristopili brez njih dovoljenja (!) k organizaciji na Dunaju. Trdili so nadalje, da II. skupina ni svojih računov pravilno polagala, kar ni bilo res. Stvar je bila namreč sledeča. Binkoštni shod je prinesel II. skupini tak deficit, da je padla v dolgove. (Od vseh doneskov je plačevala vedno osrednjemu vodstvu po 75% in le 25% je ostalo njej.) Seveda je bilo misliti, da bo osrednje celjsko vodstvo, videč obupen položaj II. skupine, priskočilo na pomoč tej kot svoji sicer vedno točni plačevalki doneskov. Temu pa ni bilo tako. Dasi je osred. vodstvo obljubilo 100 K prispevka, ni dalo niti vinarja, vkljub temu pa z vso brezobzirnostjo zahtevalo 75% prispevkov, akoravno je vedelo v kakšnem položaju se nahaja II. skupina! (Klici: Škandal!) Na občen zbor osrednjega vodstva je prišlo 6 ljubljanskih članov, ki so bili takoj v prvih besedah prvih govornikov napadeni in še tako umestni njih predlogi kratkomalo zavrnjeni in II. skupina proglašena kot razpuščena. Da kranjski odvetniški in notarski uradniki ne morejo imeti nič skupnega z ljudmi, ki so gledali le na svoj žep in ki so dobili od II. skupine okoli 1200 K, dali ji pa nič in končno tako ravnajo, je umevno. Zato si je treba osnovati lastno društvo na zdravi podlagi. Nato so se čitala pravila za društvo, ki naj se osnuje. Društvo se imenuje »Društvo odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko« in ima namen varovati in pospeševati stanovske koristi članov. Debata o posameznih točkah je bila zelo živahna in je trajala nad 2 uri. V kratkem se skliče ustanovni občni zbor društva. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni gg. Cimerman, Est, Kamenšek, Krištof, Mencinger, Petrič, Pintar, Štor in Tavčar.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v torek, (nepar) se vprizori prvič v Ljubljani najnovejše delo našega domačega skladatelja Viktorja Parme: „Nečak“, opereta v treh dejanjih, ki je dosegla v Zagrebu, kjer se je pela kot prva letošnja noviteta, izreden uspeh. Pesnitev, katero je spisal dunajski libretist Friderih Hirsch, je bila na Dunaju z nagrado odlikovana in je velezabavna. Na slovenski jezik jo je preložil znani naš pesnik Roman Romanov. Predvsem pa se odlikuje opereta po svoji melodiozni in okusni glasbi, ki je mestoma pisana v docela opernem stilu. Kompozicija doseže svoj višek v krasno izdelanem finalu drugega dejanja, ki bi delal čast vsaki operi. Glavne vloge so v rokah naših operetnih moči. Pri tej priliki se predstavi občinstvu novoangažirani tenor Boleslav Sulikovski, doslej član lvovskega mestnega gledališča. Skladatelj je obljubil prisostvovati premieri.

Slovensko gledališče. Včeraj popoldne so prvič ponovili dramatizirano Jul. Vernovo povest o otrocih kapitana Granta „Na pustem otoku“ z lepim uspehom. Gledališče je bilo prav dobro obiskano, posebno v ložah in na parternem stojišču je bilo polno mladega in hvaležnega občinstva, ki je kaj živahno ploskalo igralcem. Pohvalo so tudi zaslužili, nekateri bolj, nekateri manj ko zadnjič; pač pa se je poznalo, da je od premiere minulo že 14 dni; zato je ponekod trpela vzajemnost igre. Režija (gosp. Dragutinović) je bila točnejša. Kapitan Wilson se je med tem postaral, druge lastnosti je pa pridržal. Posebno sta ugajala gospod in gospa Danilova ter gdč. Škrdlikova in g. Vaverka v svojih komičnih vlogah. Operetna vložka je občinstvu zelo prijala; zato je demonstrativno ploskalo ponovitvi, a umetnika se nista dala preprositi. Prav sta imela. — Zvečer se je uprizorila zadnjič v sezoni velika Massenetova opera „Manon“. In bilo je, kakor vedno. Letošnja primadona igra čudovito mirno in poleg te mirne igre je tenorist preveč in čez mero temperamenten, gledalcu se zdi skoro nekoliko divji, preglasen, premočen. Menda bi bilo umestno, da bi si svojo situacijo premislil in primerno ravnal. Vprizoritev je vzpela. Hiša je bila polna. Primadono je obdarovalo občinstvo z rožami.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Sv. Miklavž se bliža. Kako koprne naši mali v upanju in strahu, kaj bo prinesel sv. Miklavž. Rodoljubi, sto in sto otrok ob obmejnih krajih čaka na dar narodne prosvete iz vaših rok. Nastopite ob tej priliki vlogo sv. Miklavža ter prinesite tem otročičem najlepši dar, dar narodne prosvete!

Družba sv. Cirila in Metoda naznanja, da so vsled zadnjega poziva v časopisih začeli zopet misliti razni zastopi in privatniki na narodni kolek. — Narodni kolek pošilja zunanjim odjemalcem sedaj le družbina pisarna v Ljubljani, in sicer poštnine prosto. — Plača se lahko po poštni nakaznici naprej, ali pa po čekovni položnici, ko je blago prodano. Prosi se novih naročnikov.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani priredi v četrtek, dne 5. decembra v telovadni dvorani „Narodnega doma“ s sodelovanjem sl. „Društene godbe“ Miklavžev večer s tem-le sporedom: 1. Godba: a) Koračnica, b) Supee: „Koncertna ouvertura“, c) Waldteufel: „Čar siren“, d) Audran: „Punčka“, fantazija. 2 Nastop Miklavžev s sijajnim spremstvom rajskomilih angelov, sv. Antona, Fausta, Mefista in raznih peklenskih pošasti. 3. Obdaritev pridnih otrok. 4. Godba: a) Zajc: Dvospev in sklep iz opere „Zrinjski“, b) Fučik: Parafraza o ruski ciganski pesmi „Nejezi se“, c) Gounod: „Zbor vojnikov“ iz opere „Faust“, d) Eilenberg: „Življenje glumačev“, karakteristni komad. Vstopnina za člane 60 vin. za osebo; otroci članov so prosti. Za nečlane 1 K za osebo; otroci nečlanov 20 v. Pričetek ob sedmih zvečer. Prireditev se vrši ob pogrnjenih mizah. Darila naj se blagovole oddajati v trafiki g. Šešarka v Šelenburgovih ulicah ali pa na večer prireditve v roke društvenega sluge.

Miklavžev večer priredi krajna skupina c. kr. poštnih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani v četrtek, dne 5. decembra, ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Mestnega doma“ s sodelovanjem tamburaškega kluba „Zarja“ iz Rožne doline. Spored: Sijajni nastop Miklavža z njegovim spremstvom, nagovor Miklavža, obdarovanje otrok in srečolov. Vstopnina 30 vin. za osebo, otroci prosti. Ker je čisti dobiček namenjen v korist pogrebnega podpornega društva, se preplačila hvaležno sprejemajo. Starši, kateri želijo svoje otroke po Miklavžu posebno obdariti, naj blagovolijo svoja darila izročiti v četrtek od 5. ure naprej v zavitku z natančnim naslovom v dvorano „Mestnega doma“.

Umrla je gospa Ema Ženko, gostilničarka „pri Krakovčanu“ v Ljubljani, v Vegovih ulicah.

V smrt na vešalih je bila danes obsojena pred tukajšnjim porotnim sodiščem Marija Rozman, ki je zastrupila svojega 6 letnega otroka. Natančnejše poročilo jutri.

Gostilna na Šmarni gori je dobila družbeni nabiralnik. Ljubljančani, ki pridete na vrh gore in gledate po naši mali rodni zemlji, spomnite se tudi naše prekoristne družbe in denite v nabiralnik mal' dar!

Razstava namiznega sadja v Novem mestu. Kmetijska šola na Grmu je priredila to nedeljo 1. t. m. s sodelovanjem veleposestnika g. Jože Rudeža iz Tolstega vrha v mestni hiši v Novem mestu prodajo namiznega sadja, ki se je prav dobro obnesla. Razstavljeno lepo sadje je bilo prav okusno vloženo v poštne zaboje. Razen jabolk, izmed katerih je omeniti posebno gambovce (mašenekarje) in tofelčke, so bile razstavljene tudi hruške, orehi in nešplje. Sadje se je kajpada lahko in dobro prodalo in se je sploh čula želja, da bi se take prodaje tudi v bodoče prirejale.

V Celju je v soboto umrl gospa Marija Brenčičeva, soproga odvetnika dr. Alojzija Brenčiča. Pokojnica, sestra g. dr. Al. Praunseisa v Ljubljani, je bila zavedna narodnjakinja in v celjskih narodnih krogih radi svoje ljubeznivosti splošno priljubljena. Bodi ji zemljica lahka.

Služba šolskega sluge na celjski gimnaziji je razpisana do 15. t. m. Prosilci morajo dokazati znanje nemškega in slovenskega jezika.

Poskušen samomor 11letnemu Robertu Čepirlu v Trstu je te dni umrl oče, uradnik „Jadranske banke“. Fanta je ta dogodek tako pretresel, da se je sklenil končati in da je vsled tega skočil v morje. Rešili so ga še o pravem času.

V morje je skočila v Trstu gospa S., da bi se utopila a so jo še pravočasno rešili in predali njenemu prihitelemu možu.

Kap je zadela 51letnega Fr. Cavanjo, prvega strojnika avstrijskega Lloyda v Trstu. Bil je takoj mrtev.

Zblaznela je v Trstu 45letna Adela Kosler. Oddali so jo v opazovalnico.

Albanski list v Trstu. V Trstu je pričel izhajati albanski list pod naslovom „Dašamiri“ (Dobro želeči). Bavi se s prosveto in ekonomijo.

Nov list Kakor poroča „Narodni list“, začno klerikalci izdajati nov časopis pod naslovom „Straža“. Izhajal bo menda trikrat na teden.

Ponesrečeni avtomobilisti. Blizu Zagreba zse je prevrnil avtomobil, ki je bil v največjem diru, v obcestni jarek. Mehanik Stefeta je težko ranjen, njegov pomočnik Bartolec pa je dobil lahke poškodbe.

Pod vlak se je vrgla v Zagrebu 35letna Neža Jurak iz Bizeljskega na Štajerskem. Ni pa našla takoj zaželjene smrti, ampak dobila poškodbe, vsled katerih bo gotova umrla. Zlomljene ima roke in noge. Jurak je slaboumna.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 3 poslovodji mešane stroke, 2 knjigovodja in korespondenta, 6 pomočnikov mešane stroke, 2 blagajničarki, 5 prodajalk, 6 učencev. — Službe iščejo: 3 kontoristi, 4 knjigovodji, 3 potniki, 16 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov specerijske stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki železninske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 14 kontoristinj, 8 blagajničark, 4 prodajalk, 2 učenki. Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti majhni odškodnini.

Ptiček v kletki. Kakor smo že poročali, je minoli teden na Starem trgu pred Žitnikovo prodajalnico neki delavsko oblečen človek ukradel dvoje hlače, kateremu je ene odvzel kontorist g. Markl. Neznanec je takrat sicer srečno odnesel pete, a v soboto ga je pa g. Markl srečal na trgu ter prijel in izročil policiji. Navedenec je 1874. leta v Dobrunjah rojen Anton Kocjančič, kateri ni bil zaradi raznih dobrih del nič manj kakor že 17krat predkaznovan. Sumijo ga tudi, da je pred kratkim na isti način ukradel pred Götzljevo prodajalnico na Starem trgu 4 hlače, vredne 24 K. Kocjančič je minoli teden tudi ukradel gostilničarici Tomšičevi na Opekarski cesti za 6 K pelina, iz katerega pa ni imel časa napraviti in povžiti »ta zelenga«, marveč se bode moral pri sodniji zadovoljiti s čisto vodo.

Tatvina. Posestnici g. Ivani Spitzerjevi je neki nepridiprav ukradel 10 K vredno kopeljno banjo in jo prodal potem za 2 K. — Nekemu gospodu je bila v neki gostilni na Radeckega cesti ukradena 50 K vredna srebrna tobačnica. Policija je tatu izsledila in aretovala, ter dobila ukradeno tobačnico še pri njem.

Po civilu se je snoči stožilo nekemu prostaku 17. pešpolka, kateri si je od svojega prijatelja Antona Kregarja izposodil civilno obleko, Kregar pa fungiral vojaka. Ker sta pa bila oba preglasna, sta privabila v obližje stražnika, kateri je spoznal, da ni pristen niti civilist, niti vojak.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z Južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 40 Macedoncev, nazaj je pa prišlo 125 Hrvatov in Macedoncev ter 140 Slovencev.

Izgubljene in najdene reči. Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden dežnik in neka odeja. — Hlapec Ivan Pirc je izgubil denarnico, v kateri je imel 8 K denarja. — Ga. Rozalija Rojnikova je izgubila bankovec za 10 K. — Strežnica Marija Bernikova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. Dijak Anton Cerar je našel srednjo vsoto denarja in ga oddal pri magistratu. — Neka dama je našla nekaj denarja ter ga istotako izročila pri magistratu.

---

* **Drobne novice.** Bilanca blagovnega prometa z Ogrsko. V zadnjih desetih mesecih tekočega leta je znašal izvoz iz Avstrije na Ogrsko 1013.6 milijonov kron (50 milijonov več kot v isti dobi lani), uvoz iz Ogrske pa 862 milijonov K (1 milijon več kot v isti dobi lani.)

— Smrt v kotlu. V Hamburgu je inženir Romhold z dvema delavcema popravljal kotel parnika »Juzumann«. Med delom je nekdo — nevedoma ali iz maščevanja, se ne ve — spustil paro v kotel, da so bili takoj vsi trije mrtvi.

— Veliko mednarodno razstavo priredi Japonska leta 1912. Razstava prekosi glede sijaja in obsega vse dosedaj znane razstave na svetu. Japonska vlada je že dosedaj izdala v ta namen 10 milijonov.

— Dva roparja so obesili dne 29. t. m. pri okrožnem sodišču v Bihaču (Bosna). Roparja sta na bestialen način svoječasno umorila in oropala premožnega Turka Hasan-Bega.

— Obsojena vojvoda. Tribunalno sodišče v Rimu je obsodilo brata vojvoda Pagliottija zaradi velikih sleparij enega na celoletno, enega pa v trimesečno ječo.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Tat pri jeseniški pošti. Z neko vznemirnostjo se je na pošti v Jesenicah opazovalo, da je več poštnih pošiljatev izginilo. Dognalo se je, da je bilo oškodovano 12 strank za 259 K 86 v. O individualnosti pravega tatu se ni dalo nič definitivnega konstatirati, končno je pa le nepričakovan slučaj privedel jasnost v tej zadevi. Administrator tamošnjega poštnega urada g. Lorenc Sancin je zaukazal poštnemu slugi Jakobu Sodji pospraviti klet. Pri tej priliki je ta našel med deskami skrit zavitek svilnatega blaga. To najdbo je Sodja takoj naznanil svojemu predstojniku, kateri se je ž njim podal v klet v nadaljno preiskovanje. Ravno v isti luknji, kjer se je bil našel zavitek s svilnatim blagom, ki pa je bil brez naslova, našel se je še drug zavitek, v katerem je bilo več parov čevljev, naslovljenih na Samuela Mostnyja v Lincu. Po nadaljnjem čakanju sta našla vinjeto tukajšnje tvrdke Lüttner, in v bližini te vinjete številko oddaje poštnega urada v Ljubljani. Dognalo se je, da je ta tvrdka odposlala 2 žepni uri z verižico na Martina Krapfla v Böcksteinu Načelnik poštnega urada je takoj sprevidel, da se gre tu za kaznjivo dejanje kakšnega poštnega uslužbenca. Opravičenec se je takoj obrnil na pismonošo Naceta Tomica, doma iz Novega mesta, sedaj vojak pri 17. pešpolku v Ljubljani. Ta je bil že poprej enkrat zasačen, ko je popravljal neki razvezani zavitek, ker bi moral storiti le v uradnikovi navzočnosti. Da je bil ta sum popolnoma opravičen, kaže okolnost, da je Tomic sam pripoznal, da je zavitek z obuvali skril v klet iz strahu pred prestojnikom, ker ga je pozabil naprej oddati na železniški postaji. Pismonoša Tomic je sprejemal po vlakih za Jeseniško pošto došle pošiljatve, in jih tudi oddajal na vlake za progo Beljak—Trst. Pošto prevzamejo navadno trije uslužbenci. Eden mora po noči bdeti in paziti na poštne pošiljatve do izročitve na železnico, dočim je dovoljeno ostalima od časa sprejema pošte do oddaje na drugo progo spati. V noči na 11. junija je moral Tomic bdeti, a on pravi, da je položil kritičen zavitek pod zglavje in zaspal in potem ga iz bojazni v kleti skril. Po pričah je dognano, da je ta zagovor lažnjiv, kajti večkrat se primeri, da se pozabi kakšen zavitek na vlak oddati, kar se pa lahko takoj z oddajo pri prihodnjem vlaku popravi. Da je Tomica izgovor res lažnjiv, kaže dejstvo, da dotična pošiljatev čevljev ni bila povezana, torej nesposobna za oddajo na vlak. Kar pa še obtežuje obdolženčevo krivdo, je pa tudi dejstvo, da je bil ta zavitek skrit v eni in isti luknji pod svilnatim zavitkom brez vsakega naslova, o katerem je Tomic v preiskavi trdil, da mu glede tega zadnjega zavitka (s svilnatim blagom) ni bilo ničesar znanega kakor tudi sploh glede drugih zavitkov, ki so izginili. Umevno je, da je obdolženec vse znake poštnega uradovanja odstranil, da bi se ne izdal. Dne 11. junija t. l. je poštni vodja zaukazal, da se kletne duri zaklenejo. To je pa obdolženca vznemirjalo, ker je vedel, da naslov na S. Mostny pri pošiljatvi čevljev še ni odstranjen. Zato je v noči na 13 junija ko je imel službo, ker so bile kletne duri zaklenjene, splezal čez deske na stranišče uradnikov in od tod prišel skozi okno v klet, da je to izvršil. Drugi uslužbenci, ki so imeli to noč službo, so ta ropot slišali, in tudi sledove rok na prahu, ko je lezel čez desko, je bilo dobro poznati. Opaziti je pa bilo drugo jutro po tem dogodku neka zbeganost na Tomicu, ker ni vedel, zakaj so bile vrata pri kleti zaklenjene. Vojaško mapo z merilom 7. lovskega bataljona in 27 medenih žebljev, so našli poštni uslužbenci skritih v naslonjaču v prostorih poštnega urada. Osumljenec neče biti ničesar kriv.

Porotnikom je bilo stavljenih 12 vprašanj, katera so pa vsa zanikali, na kar je bil Tomic od zatožbe oproščen. Pri odhodu je Tomic po vojaško porotnike pozdravil v znak zahvale.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 2. decembra. Poslanec Ivan Hribar je v današnji seji železniškega odseka stavil predlog, da se uvedo restavracijski vozovi na progi Mürzzuschlag-Ljubljana, da se odredi direktna zveza Ljubljana-Bohinjska Bistrica in se napravi prehod med blagovnim in osebnim kolodvorom na Jesenicah.

Dunaj, 2. decembra. V nekaj dneh izda trgovinsko ministrstvo naredbo, s katero se znižujejo poštne, brzojavne in telefonske pristojbine s 1. januarjem 1908.

Dunaj, 2. decembra. Jutrišnja „Wiener Zeitung“ priobčuje odstop Latscherja in imenovanje Georgija za domobranskega ministra. Georgi se jutri predstavi parlamentu, na kar ga sprejme cesar v posebni avdijenci.

Dunaj, 2. decembra. Levica gosposke zbornice je imela včeraj sejo, na kateri je obravnavala o nagodbenem vprašanju.

Dunaj 2. decembra. Župan dr. Lueger je včeraj govoril v „Društvu dunajskih meščanov“. V svojem govoru je reagiral tudi na komentarje s svojih izvajanjih o irendenti na Primorskem na Radeckega slavnosti. Naglašal je, da on ni napadal Italije, marveč je le ožigosal izdajalsko rovarjenje irendente na Primorskem. Vkljub temu je vlada hitela izdati komunike, v katerem je zavračala njegova izvajanja, kakor bi bila naperjena proti Italiji, ter zagotavljala italjansko vlado svojega vdanega prijateljstva. Govornik je ostro kritikoval ta korak vlade ter ji očital, da je s tem napravila „kotav“ pred iredentisu.

Dunaj 2. decembra. Cesar je včeraj sprejel v posebni avdijenci ogrskega ministrskega predsednika dr. Wekerla, ki mu je poročal o splošnem političnem položaju in o stanju hrvaške krize. Nato je bila v palači ministrstva zunanjih del skupna ministrska seja, ki se je je udeležil tudi skupni minister baron Burian.

Dunaj, 2. decembra Poslanci Spinčić, Ivanišević in dr. Tresić so se vrnili iz Pešte in bodo na današnji seji „Zveze južnih Slovanov“ poročali o svoji konferenci s hrvaško delegacijo. Klub bo nato definitivno sklepal o nagodbi in bo še danes zvečer po svoji parlamentarni komisiji sporočil ta svoj sklep baronu Becku.

Praga 2. decembra. Dr. Kramař je včeraj govoril v „Meštanski besedi“. Narodni socialisti so skušali vdreti v dvorano in shod razbiti, kar pa se jim ni posrečilo. Po shodu so radikalci priredili domonstracijo proti Kramařu.

Praga 2. decembra. Socialisti so včeraj priredili miting proti podraženju živil. Shoda se je udeležilo okoli 4000 oseb. Po shodu je množica pobila šipe posl. Kratochvilu.

Lvov 2. decembra. Včeraj je bil tu velik protestni shod proti zatiranju Poljakev na Pruskem. Shoda se je udeležilo na tisoče ljudstva. Po shodu se je množica napotila pred nemški konzulat, kjer je viharno demonstrirala proti Poljakom sovražni politiki nemške vlade.

Lvov, 2. decembra. Pri včerajšnjih demonstracijah so sežgali sliko nemškega cesarja Viljema, ki je bila obešena na dolgem drogu. Na shodu na univerzi je neki dijak rekel: „Kdor vzame nemškega konzula na stanovanje, ta je izdajalec.“

Belgrad, 2. decembra. Končni rezultat občinskih volitev, ki so bile včeraj, še ni znan. Do sedaj zmaguje radikalna vladna stranka v kmetskih in mestnih občinah. Najslabša se godi pri volitvah nacionalistom. Mir ni bil nikjer kaljen, dasi je interes za volitve nenavadno velik. — ut.

Belgrad, 2. decembra. Znani so rezultati iz več kot polovice vseh občin. Radikalna stranka si je priborila $^3/_5$ vseh teh občin, nekaj samostalci, nacionalisti pa samo dve. Opozicija je izgubila več posebno močnih svojih postojank na korist vladne radikalne stranke. Povsodi je vladal vzoren mir in red, dasi je bila borba nenavadno živahna. Občinske volitve so pokazale, da uživa vlada simpatije naroda in da je njeno stališče izredno trdno. — ut.

Pariz 2. decembra. V Verdunu so v soboto popravljali zrakoplov „Patrie“. Zrakoplov je držalo 200 oseb. Močen veter je balon izstrgal držalcem iz rok in ga odnesel neznano kam.

Slovenci in Slovenke! Ne zábite družbe sv. Cirila in Metoda!

Brezplačno! Brezplačno!

Knjiga **„Der Säugling“** od nekega zdravnika za otročje bolezni daje vsaki materi pojasnila, kako naj svoje ljubljenčke prav vzgaja, pravilno hrani in uspešno brani pred strašnimi poletnimi boleznimi, bruhanjem, drisko, črevesnim katarjem itd.

Prosi se za dopisnico z naslovom: **R. Kufeke, Dunaj I.** 2817

Zobni prašek Irex, idealni izdelek kar najbolj nežne finosti.
Patentni lonček z avtomatskim oddajanjem praška.
Vsebina okoli 60 porcij. — Cena K 1·20.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306. Srednji zračni tlak 738·0 mm.

novembra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
30	9. zv.	740·5	3·1	sl. svzh.	jasno
1.	7. zj.	747·5	1·1	slab jvzhod	oblačno
	2. pop.	745·8	3·1	sl. svzhod	jasno
2.	9. zv.	745·4	1·1	sr. svzhod	oblačno
2.	7. zj.	741·4	−1·0	sl. jzbh.	dež
2.	2. pop.	739·9	0·0	sl. jjzah	dež

Srednja predvčerajšnja in včerajšnja temperatura: 2·8° mm in 1·8° mm; norm.: 0·5 in 0·4. Padavina v 24 urah 0·0° mm in 0.0°.

4036

✝

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena soproga, ozir. mati, svakinja, teta, gospa

Ema Ženko

gostilničarka

danes ob 1. uri ponoči, previdena s tolažili sv. vere, po kratki mučni bolezni v starosti 29 let mirno preminila.

Pogreb drage rajnice se vrši jutri, v torek, 3. decembra t. l. ob 3. uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu.

Blago rajnico priporočamo v prijazen spomin.

Ljubljana, 2. decembra 1907.

Žalujoči ostali.

(Brez posebnega obvestila.)

Zahvala. 4035

Ob izgubi kakor med boleznijo mojega ljubega soproga, oziroma očeta gospoda

Avgusta Ferlana

črkostavca v p.

došlo mi je toliko dokazov prisrčnega sočutja, da se ne morem vsakemu posebej zahvaliti, torej izrekam tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najiskrenejso zahvalo. Dalje se zahvaljujem slavnemu društvu tiskarjev na Kranjskem za krasni venec in zadnje spremstvo ter vsem ostalim darovalcem krasnih vencev in za veliko spremstvo k zadnjemu počitku,

Ljubljana, 30. novembra 1908.

Minka Ferlan soproga. **Maks** sin.

25.000 kron posojila

išče

neko industrijsko podjetje za razširjenje dobro idočega predmeta.

Poleg obresti se dovoli tudi primeren del od letnega čistega dobička. V varnost se dovoli vknjižba na posestvo. 4012—2

Vsaka nevarnost izključena, prilika izredna.

Ponudbe na uprav. „Slovenskega Naroda“ pod **„Podjetje“.**

Trgovci

skrajni čas je, da naročate za sv. Miklavža

razne piškote in fino pecivo

70 po 2 vin. za 1 K, — 35 po 4 vin. za 1 K

Blago je v **kartonih** lepo zloženo. Poštni zavoj je 8 kartonov. 4031 2

Razpošilja E. BRANDT v Kranju.

Št. 2293/7.

Razpis službe.

Na podlagi sklepa občinskega zastopa občine Komen od 27. novembra t. l. št. 2284/7 razpisuje podpisano županstvo službo

organista ozir. pevovodje

pri župni cerkvi sv. Jurja v Komnu ter pri podružnicah, katero službo je **takoj nastopiti.**

Oziralo se bo le na sposobne prosilce, ki so lepega vedenja. Plača po dogovoru. 4034 1

Z izpričevali opremljene prošnje je vložiti na županstvo

do vštetega 10. decembra t. l.

Vsa pojasnila daje županstvo.

Županstvo občine Komen.

Župan: **Jos. Volčič** l. r.

Zahvala.

Podpisano šolsko vodstvo se tudi v imenu kraj. šolskega sveta prav toplo zahvaljuje g. **Martinu Mirtu,** ki biva že več let v Ameriki, za kupljeni in podarjeni skioptikon za tukajšnjo šolo

Vodstvo ljudske šole Veliki Trn

dne 30. novembra 1907.

Radi nameravane prezidave **se oddajo**

4 lokali

4014 2

v Kolodvorskih ulicah.

Resni reflektanti naj se zglase pri kamnoseku **Vodniku v Ljubljani.**

Velika

priložnostna prodaja

v Angl. skladišču oblek

Ljubljana, Mestni trg 5, Ljubljana

zaradi ogromno velike zaloge damske, moške, dekliške, deške konfekcije.

Vsi predmeti se prodajo

za vsako ceno.

3953 7 **O. Bernatović.**

R. KIRBISCH

4 0—2

slaščičar

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8

priporoča svojo bogato asortirano zalogo različnih lepih

Miklavžev in parkljev.

Zunanja naročila točno. **Zunanja naročila točno.**

MESSMERjev čaj

3483—4

najboljša pijača za zajtrk, neprekosna po dobroti in ceni. Poizkusni zavitki po 100 gr 1 K do 2 K pri J. Buzzolini u in A. Stucula v Ljubljani.

Oblastveno dovoljeni učni zavod za izdelovanje perila.

Marija Alešovec

v Ljubljani, Elizabetna cesta štev. 6.

izdeluje

perilo za dame in gospode

posteljne oprave in opreme za neveste

bodisi v preprosti, kakor tudi najfinejši, priznano solidni izvršitvi po **nizkih cenah.** 3777 8

Naročila z dežele se najzanesljiveje izdelujejo.

Učenke lahko vstopijo vsak čas.

Za

Miklavža

priporočava

svojo veliko, predobro izbrano zalogo:

knjig s podobami, vsakovrstnih ∴

pravljičnih knjig ∴ ∴ ∴

pripovesti za dečke in za deklice ∴ ∴

mladinskih spisov za dečke in deklice vsake starosti ∴

koledarjev za leto 1908 ∴ ∴

podob, gravur, barvotiskov itd. najfinejše izvršenih,

globusov vseh velikosti in cen ∴ ∴ ∴

muzikalij vsakršne baže ∴ ∴ ∴ ∴ ∴

Katalogi zastonj in poštnine prosto. **obdarilnih knjig** za odrastle, odlične, najfinejše opreme po vseh cenah. Katalogi zastonj in poštnine prosto.

IG. pl. KLEINMAYR & FED. BAMBERG knjigarna, trgovina z umetninami in muzikal.

v Ljubljani, Kongresni trg 2. 4018 2

J. Grobelnik v Ljubljani

prodaja vse manufakturno blago

od ponedeljka 2. decembra do Božiča

po iznenadno znižanih cenah.

Kdor še ni nakupil zimskih potrebščin, dobi

posebno sukno za moška oblačila damske blagove ∴ ∴ **zadnje novosti**

radi prevelike zaloge po brezkonkurenčnih cenah.

Po resnično priložnostnih cenah priporočam tudi 4 32—2

praktična božična darila kakor

preproge, garnituре, zagrinjala, krasne šerpe in rute, angleške plede, odeje, volnene in štepane.

Belo blago (platno, Schrollovi šifoni). Namizno perilo in robci.

Nihče naj ne zamudi res ugodne prilike!

Pristen

kraški teran

se toči 3882—3

na Dunaju XVII.,

Bergsteiggasse 22

restavracija „zur Stadt Paris“.

Gostom je na razpolago „Slov. Narod“.

Za obilni obisk se priporoča

Josip Rohrbacher,

restavrater.

Pozor! Pozor!

Kavarna „Leon“

V Ljubljani 97—48

na Starem trgu št. 30

vsak torek, četrtek in nedeljo

vso noč odprta.

Na razpolago je **najnovejši ameriški biljard** in **električni klavir.**

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fani Pogačnik.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najrazvrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodna zavarovanje na doživeto in smrt s manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po poteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Raz. fondi: 38,242.074·78 K. izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.993·72 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vsemi slovansko-narodne uprave.

Vse pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši **v Dunajskih ulicah štev. 12.**

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode ceniuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Izdajatelj in odgovorni urednik Rasto Pustoslemšek.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.